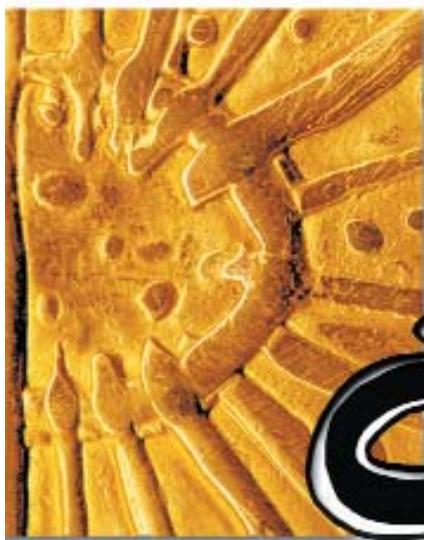


15 - 21 სექტემბერი

ზაფ 1 ლარი 70 თათრი



ახალი ტენისლერი

№26 (740) გამოცემა 1998 წლიდან

www.axaliganatleba.ge

გვერდი 3



სკოლის ის ნაწილი, რომელიც გაიცავდა (არ მინდა ამ სიტყვის თქმა, მაგრამ მაიცე გამოვიყენებ) მუქარას, რომ მას ძალიან შეიძლება სამ ცელისადმი სამსახური დაეტოვებინა, უახლოეს პერიოდში გაძრება.

ჩვენი სურვილია, რომ საგამომცემო პიზნესი გამომცემლების იყოს, რომ ამან არ გამოიწვიოს სახელმძღვანელოების გაძვირება. ეს ყველაზე რთული ამოცანაა, რომელიც უნდა ამოვხსენათ.

კრონის განვითარება
მასშტაბური პროექტის
პირველი ნაბიჯები

მასშტაბური და სკოლის დირექტორთა პრო-
ფესიული განვითარების პროექტის ფარგლებში, 20 000-ზე მეტი მასწავლებელი და 2 000-ზე მეტი დირექტორი აიღაღლებს პრალიციკაციას მოსწავ-
ლებები რიცხვის განვითარებული სასწავლო პროცესისა და საჯარო სკოლების ეფექტიანი მართვის დასახერ-
გად. ახალ სასწავლო წლის 1400 დირექტორი გა-
დამზადებული შევძლება.

გვერდი 6

განვითარების უცხოურობი

მომავლის ლიდერები
ამარიკული
გამოცდილებით

21 სექტემბრიდან, ზოგად-
საგანმანათლებლო სკოლე-
ბის მოსწავლეებისთვის,
FLEX-მომავალ ლიდერთა
გაცვლითი პროგრამა და-
იწყება. 2017-2018 აკადემიუ-
რი ცლისთვის, FLEX პროგრა-
მის ფარგლებში, 50-მდე ფი-
ნანსისთი შეირჩევა.



გვერდი 8

გილერეა
სასწავლო ნობე
წარმატება!

C M Y K

პროფესიული განვითარება

მასშტაბური პროექტის პირველი ნაბიჯები



ရာသနအလောက်တော်
အကြောင်းပေါ်လေ
ပုဂ္ဂိုလ်တော်ရာဘဝ်
အကြောင်းပေါ်
မြတ်နော်

ლიდერობის აკადემია სამ ეტაპად განხორცი-
ელდება ს სევადასხვა მოძულებით, რომელიც სა-
ერთო ჯამში 160 საკონცერტო საათისგან ზედე-
ბა. აროგრამა ტრენინგის შემდგომი აპლიკაციის
დაგეგმვასაც გულისხმობს, მაგალითად, კვარტა-
ლური გევეღრების სახით, სადაც დილექტორები
ერთმანეთს საუკარ გამოცდილებას გაუზიარე-
ბან და მიღლებან დაგათხებით უკუკავილს. ლიდე-
რობის აკადემია 1-ის განსახორციელებლად ამ-
ჟერად თგილისმი, თელავსა და ცენტრულში 5
ლოკაციაზე გეინჩა და ცუთი დღის განვითობაში,
დილექტორები მოგანიხილავ უკუკავილ მონაცემებზ-
ენ ტრენინგები. სულ მალე, ამავე აროგრამის

— მასნავლებელთა და სკოლის დირექტორთა პროფესიული განვითარების პროექტის ფარგლებში „ლიდერობას აკადემია“¹ ამოქმედდა. წელს საჯარო სკოლების დირექტორების უმეტესობა ახალ სასწავლო წელს გადამზადებული შეხვდა. როგორ წარიმართა ტრენინგების პროცესი და რა იგეგმება სამომავლოდ?

– ଦାଳିନୀ ମନ୍ଦିରକୁଣ୍ଡଲୋପିତାଙ୍କାରୀ, ରହି 1400 ଡିର୍ଗେଟିମରି, ଖେଣୀ ପରିପରାମରି ଫୁରାଗଲେବାନୀ, ଆଶାଲୀ ସାସନାଵ୍ୱଳୀ ନ୍ତଳୀରେ ଫଳ୍ପୁରାବାସ ଗା-
ଦାମଥାଫେରୁଲୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠା - ମାତର ନିର୍ଭେନସିଉରି ପରିପରାମରି – ଲାଇଫ୍-
ରକବିଳୀ ଅଧିକମୀ 1 – ଗ୍ରାମାର୍ଜେ. ଫଳ୍ପୁରାବାସ ପାର, ପରିପରାମରିଶୀ
ହାରତୀଲୀ ଡିର୍ଗେଟିମରିବାରେ ଉପରାଗଲେବାନୀ ସାସନାଵ୍ୱଳୀ ନ୍ତଳୀରେ
ଫଳ୍ପୁରାବାସ ମୋତିଗୁରୀରେବୁଲୁଗେବି ବୁଝେବା ଏବଂ କିମ୍ବନାଟାନ ତାନାପଥରମ-
ଲକ୍ଷଣବିଳୀ ସାଜୁଦ୍ଦେହାଲ୍ଲିଙ୍ଗ ଆଲ୍ଲାବୁରାଦ ଗାବାନାଲିଠେବି ମୋସନାଗଲ୍ଲେବୀ
ପରିପରାମରିବାରୁଲୁ ଗାର୍ମବିଳୀ. ତୁମମ୍ବା ଏବଂ ଜୁର ମଥାଲାନାନ୍ଦ ଦାଶାନ୍ତିକିଲା.

დირექტორებს ის ნანილი, რომელიც პირველ ნაკადში ვერ მოხვდა, ტრენინგებს ეტაპობრივად, სასწავლო წლის დაწყების შემდეგ გავლიან და ოქტომბრის ბოლოსთვის 1800-მდე გადამზადებული დირექტორი გვეყოლება ლიფერობის პირველი აკადემიის პროგრამით.

როგორც გითხარით, ტრენინგები რამდენიმე ნაკადად წა-
რიმართა და, საერთო ჯამში, 15 აგვისტოდან 3 სექტემბრის
ჩათვლით, 1400-მდე დირექტორმა ლიდერობის აკადემიის პირ-
ველი საფეხური გაიარა. აკადემია 1 სამი მოდულისან შედგე-
ბოდა და ისეთი თემები მოიცავა, როგორიცაა: 21-ე საუკუნის
სკოლის მახასიათებლები – ფინანსური, ადამიანური მართვა
და ჯგუფების მართვა სკოლის დონეზე; ეკოექტური დირექტო-
რი თეორიიდან პრაქტიკამდე, სადაც, ზოგადად, ლიდერობის
თემა იყო წამყვანი. აკადემია 1-ის 40-საათანი მოდულების მი-
ზანია, დირექტორებთან ერთად, საბოლოოდ ჩამოყალიბ-
დეთ, როგორი უნდა იყოს 21-ე საუკუნის სკოლა, რომელიც თა-
ნაბრად ხელმისაწვდომია ყველასთვის და ქმნის გარემოს, სა-
დაც ყველა მოსწავლეს თვითორეალიზებს და გამოხატვის შე-
საძლებლობა აქვს. ეს მოდულები, ასევე, მოიცავს თემატიკას,
როგორი წარმატებული ლიდერი და როგორი ზოგადსაგან-
მანათლებლო სკოლის ლიდერი. ჩვენი აქცენტიც სწორედ იმა-
ზეა, დირექტორი საგანმანათლებლო პროცესის ლიდერად
ვაკიოთ, რომ მხოლოდ მენეჯმენტზე არ იყოს ფოკუსირებუ-
ლი. დირექტორი უნდა ხედავდეს სურათს, საით წაიყვანოს



სკოლა და როგორ. ასევე, კარგად უნდა ჰქონდეს გააზრებული და იცოდეს, როგორ მოახდინოს გეგმებისა და სტრატეგიების მონიტორინგი, რომელსაც სკოლაში წირგადას.

ლიდერობისთვისგან, როგორმაც ციტატით ისახულია შემდეგი, ადგილობრივი აკადემიის იმპროვიზით საფეხურის შემდეგ, რომლის ორგანიზება ჩატარდება კვარტალური შეხვედრები, რომლის ინიციატივის უკვე მიმდინარეობს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ დირექტორებმა, რომლებმაც გაიარეს აკადემია 1-ით გათვალისწინებული მოძულები, მიეცათ კონკრეტული დავალებები – მიღებული ცოდნა თავიანთი სკოლის კონტექსტში გადაიტანონ. ამის განსახორციელებლად ისინი აღიჭურვნენ კონკრეტული ინსტრუმენტებით და ყველა იმ დაშმარიტ მასალით, რაც შეიძლება დასტირდეთ. კვარტალური შეხვედრები, ჩვენი ფასილიტაციით, ტრენინგის დასრულებიდან, დაახლოებით, ერთი თვეის შემდეგ გაიმართება. კოლეგები ერთმანეთს გაუზიარებენ, როგორ მოახდინეს სკოლის დონეზე კონკრეტული სტრატეგიების დანერგვა, რა პრობლემები გამოიკვეთა პროცესში ან ზოგადად რა გამოცდილება აქვთ. ჩვენი აზრით, ეს ძალიან მნიშვნელოვანი და, ამავე დროს, ერთ-ერთი ახალი მიღებობა – უზრუნველყოფით, როგორ მოახდინოს ტრენინგის მონაბილუმ (იქნება დირექტორი თუ მასნავლებელი) ტრენინგებზე მიღებული ცოდნის სამუშაო გარემოსთან დაკავშირება. დირექტორების გან უკუკავშირს ვაგრივებთ. უმეტესობა აღნიშანავს, რომ ძალიან პრაქტიკული სამუშაოებია, მჭიდრო კავშირშია სინამდვილესთან, და რაც მთავრია, ამბობენ, რომ ეს ყველაფერი დაეხმარებას საქმიანობაში.

- როგორ აპირებთ უნიფიცირებული მეთოდით 2085 დორეგულირის გადამზადებას მაშინ, როცა ვიცით, რომ კონტექსტი სრულიად განსხვავებულია ერთმანეთისგან, მაგალითად, თბილის და რევილის სკოლების და ა.შ.?
- მოღვაწეების შექმნის დროს სწორედ ამას მიუვაჭირებთ ყურადღება, რომ ეს მოღვაწეები არ არის მართვის მიზანის მქონე ადგინილებები.

შესატყვევისი ინფორმაცია მიიღოს. შესაძლოა ეს იყოს მცირე-კონტინგენტიანი სკოლის დირექტორი ან დირექტორი, რომელ-საც განსხვავებული თემი ჰყავს – სადღაც მეტად არის შპობე-ლი ჩათვალი, სადღაც ნაკლებად. მიუხედვად ამისა, ყველას შაინც ზოგად პრინციპებზე უწევს შეთახხება, უფრო კონკრე-ტულ საკითხებზე უშაობა შემდგომ ჯვალუებში მიმდინარეობს, ინდივიდუალურ შემთხვევებსა და კონტექსტუებზე ჩაღრმავება კი კვარტალურ შეხვედრებზე გრძელდება.

– როდის გაგრძელდება ლიდერობის აკადემია 1 დარჩენილი დირექტორებისთვის და როდის იგეგმება მეორე ეტაპის დაწყება?

– აკადემია პირველის ტრენინგები სექტემბრის მეორე ნახევრიდან გაგრძელდება, მათთვის, ვინც ჰირველ ნაკადში ვერ მოხვდა. საბოლოო ჯამში, ყველა დირექტორს მიეცევა საშუალება, გაიაროს ლიდერობის აკადემიის პირველ საფეხუროს მოდულები, გარდა ეროვნული უმცირესობების სკოლების დირექტორებისა. ტრენინგები ცოტა მოგვანაზებით დაიწყება, რადგანაც ჯერ მსალები უნდა ითარგმნოს და მომზადდეს მათთვის ხელმისაწვდომ ენებზე, ასევე, უნდა გადავამზადოთ ტრენერები, რომლებიც ჩატარებულ ეროვნული უმცირესობების სკოლის დირექტორებისთვის ორენოვან ტრენინგებს ან ტრენინგებს თარჯიმის დახმარებით, იქ სადაც ეს საჭირო გახდება. ამას კი, დამეთანხმებით, დამატებითი დრო და ძალისხმევა სჭირდება, ამიტომაც მათთვის ლიდერობის აკადემია რამდენიმე თვის შემდეგ ამოქმედდება. შესაბამისად, ეროვნული უმცირესობების ნარმობადენელი დირექტორები აკადემიის პირველ ეტაპს 2017 წლს გაივლიან და შეძლებენ ნაბიჯ-ნაბიჯ მიჰყენენ ქართულენოვან სკოლებს.

ლიდერობის აკადემია 2 მას შემდეგ დაიწყება, რაც აკადემია 1 მთლიან ციკლს დასრულებს ქართულენოვანი სკოლებისთვის, ვგულისხმობ ტრენინგებს და კვარტალურ შეხვედრებს. ლიდერობის აკადემია 2 სკოლაოდ მსხვილი საფეხურია და მოიცავს ოემებს: სსხავლო თემის განვითარება, ლიდერობა და თანამშრომლობა მასხავლებლებთან, სწავლის მენტორობა, გაზიარებული ლიდერობა, ზრდასრულთა განათლების პრინციპები და სხვ. ლიდერობის აკადემიის მეორე საფეხურზე აქცენტი გაკეთებულია თანასწორობის საკითხებზე, რაც სკოლის დონეზე მრავალფეროვანი კონტექსტის მართვას გულისხმობს, თავისთავად, ეს უკავშირდება როგორც მასნავლებელს, ისე მოსწავლეს. დირექტორმა სკოლაში უნდა შექმნას ისეთი გარემო, სადაც ყველა თანაბრად იქნება ორიენტირებული განვითარებაზე. ტრენინგები მათ დაეხმარებათ, ახალიც ისწავლონ და რაც იციან, ისიც გააანალიზონ. რაც მთავრია, სახვადასხვა სტრატეგიებისა თუ ინსტრუმენტების მიწოდებით დირექტორებს სკოლის მართვას გაუუძრავივებთ.

ლიდერობის აკადემია 2 დაიწყება 2016 წლის დეკემბრიდან და 2017 წლის ზაფხულში დასრულდება, მესამე ეტაპს – ლიდერობის აკადემია 3 – კი ქართულენოვანი დირექტორები 2018 წლის ზაფხულში დასრულდებენ. არაქართულენოვანი დირექტორებისთვის აკადემიის დასრულებას 2018 წლის ბოლოს ან 2019 წლის დასაწყისში ვგვეგმავთ. ყოველი საფეხურის

- შესაძლოა ცვლილებები განხორციელდეს და არსებული კადრები, სხვადასხვა მიზეზის გამო, ახალი დირექტორებით მიმდინარეობოდა.

ჩანაცლდნენ, რა მოხდება ამ შემთხვევაში?
— ჩვენ ამისთვისაც მზად ვართ ტექნიკურადაც და ფინანსურადაც, რადგან ბიუჯეტში გათვალისწინებულია ახალი კადრებით დაკომპლექტებული ჯგუფების მომზადება. თუმცა შესაძლოა, გაჩნდეს კითხვა, მოესწრება თუ არა, პროექტის დასრულებამდე მათი მომზადების ბოლომდე მიყვანა. ამაზე შემიძლია გითხრათ, რომ პროექტი სწორედ ამიტომ ხორციელდება სახელმწიფო სტრუქტურასთან ერთად და სამინისტროსთან თანაბრობობით, რომ ის შემდგომში სახელმწიფომ გააგრძელოს. პროგრამა მასნავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრის ბაზაზე გაგრძელდება და ის დირექტორები, რომლებმაც გვიან დაიწყეს, ზუსტად იმავე რესურსების გამოყენებით დასრულებენ ლიდერობის აკადემიას.

- იგეგმება მასწავლებელთა ტრენინგებიც. უფრო კონკრეტულად, ვინ არის სამიზნე ჯგუფი, როდის დაიწყება და რა

მოდულებს გაივლიან ჰედაგოგები?
- რაც შეიხება მასწავლებლებს, ჩვენი პროექტის სამიზნე



განათლება უცხოეთში

მოგავლის ლილერები კარიკული გამოცდილებით

FLEX – მომავალ დიდებითა გაცვლითი პროგრამა 24-ე ცელია, რაც საქართველოში ცალმატებით ხორციელდება. ყოველწლიურად საქართველოს ზოგადსაგანგათლებლო სკოლების უფროსადასტურებს ეპლევათ შესაძლებლობა ისცავლონ ამერიკულ სკოლაში და გაცემონ ამერიკის კულტურას. პროგრამა სრულად ფინანსდება აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ. მისი უპირველესი მიზანია, ამ ორი ქვეყნის ახალგაზრდებს შორის ურთიერთობების გაღრმავება. გვესაუბრება გაცვლითი პროგრამაშის კოორდინატორი საერთაშორისო განათლების ამერიკული საბჭოების ფილიალი საქართველოში ქრისტი მილორავი

- რამდენი წელია, რაც საქართველოში FLEX - მომავალ ლიდერთა გაცვლითი პროგ- რამა ხორციელდება, რა არის პროგრამის მიზანი?

– მომავალ ლიდერთა გაცვლითი პროგრამა (FLEX) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა თვისაა განკუთვნილი და სრულად ფარანსიდება აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ, 1993 წლიდან მოყოლებული. FLEX პროგრამის უპირველესი მიზანია, ამ ორი ქვეყნის ახალგაზრდებს შორის გააღმავოს ურთიერთგაცემა, რის საშუალებასაც ახალგაზრდებს პირად გამოცდილებაზე დაყრდნობით აძლევს. ისნი შეისწავლაან აშშ-ს მთავრობის სისტემას, ამერიკული ცხოვრების სტილს, სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობას და სხვა ამერიკულ ლირებულებებს. 1993 წლიდან FLEX-ის გაცვლითმა პროგრამამ დაფინანსება გაუწია საშუალო სკოლის 23 000 მოსწავლეს, სხვა ქვეყნების მონაცილების ჩათვლით, მათ შორის, დაახლოებით 2000-მდე მონაცილე საქართველოს მოქალაქეა. 2016-2017 წელს 800 სტუდენტი ჩაირიცხა ამერიკაში FLEX-ის პროგრამის ფარგლებში, მათ შორის – ქართველი.

- რატომ უნდა აირჩიონ ქართველმა მოსწავლეებმა FLEX პროგრამა, რით არის განსაკუთრებული და მნიშვნელოვანი?

- FLEX-ის პროგრამა უნიკალური პროგრამაა, რომელიც ქართველ მოსწავლეებს შესაძლებლობას აძლევს, სრულიად უსასყიდლოდ, ერთი აკადემიური წელინადი ამერიკის შეერთებულ შტატებში გაატარონ. ეს ერთა დერთი ფართომასშტაბიანი და ხანგრძლვივი გაცვლითი პროგრამაა, რომელსაც ამერიკის მთავრობა სრულად აფინანსებს. მასში მონანილე მოსწავლეს ეძლევა უნიკალური შანსი, იცხოვროს და ისწავლოს ამერიკულ საზოგადოებაში, საქართველო გააცნოს ამერიკელებს და ლირსეული ამერიკული ლირებულებებით ჩამოვიდეს საქართველოში, რასაც მოგვიანებით ქართველებსაც აცნობს. აქერიკის მთავრობას მნიშვნელოვნად მიაჩინა ახალგაზრდა თაობისთვის მრავალმხრივი შესაძლებლობების შექმნა, რომლებიც განავითარებს მათ გლობალურ პერსპექტივას სახლში, სამსახურსა თუ საერთაშორისო ურთიერთობებში ნათელი მომავლის იმედის გა-

საძლიერებლად და ამისათვის FLEX ერთა-
დერთი უნიკალური შესაძლებლობაა.

— რა კრიტერიუმებს უნდა აქმაყოფილებდეს პროგრამის მონაცილე, რამდენჯერ შეუძლია მოსხავლეს კონკურსში მონაცილეობა, როდის (ჰხადდება კოტკურსი, რამდენ ტურად და რამდენი ცენტრი ისხსნება კონკურსისთვის საჭართვალოს მასშტაბით?

- FLEX პროგრამაში მონაცილების მიღება IX-XI კლასების მოსწავლეებს შეუძლითა, რომლებიც ასაკობრივი კრიტერიუმებსაც უნდა აქმაყოფილებდნენ, თუმცა, ზოგადად, 14-16 წლის მოზარდებს, ვისაც კარგი აკადემიური მოსწრება აქვთ, ფლობენ ინტენსურს, საშუალო დონეზე მაინც, ამრიცაში არ უცხოვრიათ, ბოლო 5 წლის განმავლობაში, 3 თვეზე მეტასანს და საქართველოს მოქალაქეები არიან, შეუძლიათ საკუთარი შესაძლებლობები კონკურსში მონაცილეობით მოსინჯონ. მოსწავლეს, ასაკობრივი და კლასის შეზღუდვებიდან გამომდინარე, პროგრამის შესარჩევ კონკურსში სამჯერ შეუძლია მონაცილეობა. ხსრიდაა შემთხვევები, როცა პირველ ჯერზე წარუმატებელ კანდიდატს მეორე წელს გაუმარჯვა ან ზოგიერთს სამჯერ უცდია ბედი და მესამე ჯერზე გამხდარა პროგრამის ფინალისტი. ხანდახან პირველივე ჯერზე იმარჯვებს ძალიან მონდომებული კანდიდატი და ყველაზე მთავარია, რომ საკუთარი მონდომებით ღირსეული მოსწავლე აუცილებლად ხდება FLEX პროგრამის ფინალისტი.

რაც შეეხბა წლევანდელ კონკურსს, ახალი სასწავლო წლის დაწყებისთანავე ცხადდება და მთელ საქართველოს მოიცავს. ტესტირება 11 ქალაქში ტარდება და მასში მოხანილეობა ნებისმიერი რეგიონის წარმომადგენლს შეუძლია. კონკურსი საბ ეტაპადა დაყოფილი: პირველი ეტაპი მარტივი ინგლისურის ტესტს მოიცავს, რომელშიც 16 შეკითხვაა და 15 წუთში 4 სავარაუდო პასუხს ირჩევს მოსწავლე. ამ ტესტის შედეგები იმ დღესვე კომპიუტერიზებული სისტემის მეშვეობით მონაცება და დღის ბოლოს პირველ რაუნდში გამარჯვებული მონაცილეთა სია ცხადდება. მეორე ეტაპი მოიცავს მხოლოდ საბ შეკითხვას, რომელზეც მოსწავლემ ესეს სახით უნდა გასცეს პასუხი. მეორე რაუნდში გამარჯვებულები, ერთი თვის შემდეგ, მონაცილეობენ კომპლიქსურ



მესამე რაუნდში, რომელიც მოიცავს: გასაუბრებას, ჯგუფურ სავარჯიშოს, ინგლისურის ტესტს, ესტს და აპლიკაციას. მონაწილეების ყველა მონაცემი იგზუნება ვაშინგტონში და ღირსეულ კანდიდატებს ამერიკელი დამოუკიდებელი ექსპერტები ირჩევენ. ფინალისტების სია საქართველოში მაისის დასაწყისში ჩამოდის და მის საფუძველზე ეცნობებათ გამარჯვებულ კანდიდატებს თავიანთი მიღწევები. ამ ეტაპების გადაღახვის შემდეგ ამერიკაში გასამგზავრებელი ეტაპი იწყება.

2016 წელს FLEX-ის პროგრამის კონკურსი
ცხადდება შემდეგ რაიონებში: მარნეული – 21
სექტემბერი, 10:00სთ, მე-5 საჯარო სკოლა; თე-
ლავი – 24 სექტემბერი, 10:00სთ, მე-7 საჯარო
სკოლა; რუსთავი – 26 სექტემბერი, 10:00სთ,
მე-4 საჯარო სკოლა; გორი – 27 სექტემბერი,
10:00სთ, მე-3 საჯარო სკოლა; ბათუმი – 1 ოქ-
ტომბერი, 10:00სთ, მე-10 საჯარო სკოლა; ქუ-
თაისი – 1 ოქტომბერი, 10:00სთ, მე-3 საჯარო
სკოლა; ზუგდიდი – 3 ოქტომბერი, 10:00სთ, №1
საჯარო სკოლა; ბორჯომი – 10 ოქტომბერი,
10:00სთ, მე-3 საჯარო სკოლა; ნინოშვილი – 10
ოქტომბერი, 10:00სთ, №1 საჯარო სკოლა;
ახალციხე – 12 ოქტომბერი, 10:00სთ, მე-5 სა-
ჯარო სკოლა; თბილისი – 19 ოქტომბერი (მხო-
ლოდ შემ მოსწავლეთათვის), 10:00სთ, აგრი-
კოსტატი ჭავჭავაძის სკოლა; თბილისი – 22 ოქტომბერი

— შეუძლიათ თუ არა პროგრამაში მონაცი-
ლეობა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე
მოსწავლეებს და არის თუ არა ასეთი პირე-
ბისთვის განსხვავებული ასაკობრივი და სას-
კოლო კრიტიკული?

– საშუალო სკოლის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე მოსწავლეები ასევე მონანილეობები პროგრამაში. პროგრამის ფარგლებში, ყოველწლიურად, დახმოცემით, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე 10-15 მოსწავლე მიემგზავრება შტატებში. მაგალითად, შარშან FLEX-ის პროგრამით ასეთი 3 ქართველი მოსწავლე სწავლობდა შტატებში. ყოველწლიურად ვეძებთ შემ მოსწავლეებს, რათა მათ შეძლონ პროგრამაში მონანილება, მათვის ასაკობრივი ბარიერი 14-17 წლის ჩათვლითაა. კონკურსის სხვა მოთხოვნები შემ მოსწავლეთათვისაც იგივეა, მაგრამ მოსწავლის საჭიროებიდან გამომდინარე, ასევე, ვატარები სპეციალიზებულ ტესტებს და ხელს კუნძულობთ, რომ ტესტირება ადაპტურ გარეობრივი ჩატაროთა.

— პროგრამას ორგანიზებას საერთაშორისო განათლების ამერიკული საბჭოები უწევს, ჯილდებით ამ ორგანიზაციის შესახებ...

საერთაშორისო განათლების ამერიკული საბჭოები მხარს უჭერს მკვლევართა მუშაობა.



ԵՐԱՇԽՈՒՅՏ

ՏԱՖԱԾԻՆԱԿՐ ԸՆՑԼՈ



აგვისტოში ჩეხეთის დედაქალაქმა პრაღამ ევროპის ასაკის ძირი ჩემპიონატს უმასპინძლა ჭადრაკში, რომელშიც საქართველოდან, სხვადასხვა ასაკში, 24 მოჭადრაკე გამოიინდა, თუმცა მედალი მხოლოდ ერთმა მოიპოვა. ოლონდ მედალსაც გააჩნია და, საბუდინეროდ, ჩვენი მონაგარი ოქროა, რომელიც 18-წლიანთა შორის ნინო ხომერიკმა მოიპოვა. აღსანიშნავია, რომ ის ზედიზედ მეორედ გახდა კონტინენტის ჩემპიონი ამ ასაკში, რაც მის წარმატებას კადევ უფრო ფასეულს ხდის.

ხომერიკი რეიტინგით თუ შარშანდელი ტიტულით წლეულსაც ფავორიტად მორის იყო და ეს იმიჯი სრულად გაამართლა — სტარტიდანვე მოყოლებული, სათავეში ედგა სატურნირი ცხრილს და პოლომდე არ დაუათმია პოზიციები. მან უდანაკარგოდ გაარა საწყისი სამი ტური, ხუთ ტურში კი მხოლოდ ნახევრი ქულა დაკარგა. საბოლოოდ, დაუმტკცხებლად ჩაატარა შეჯიბრება და 9 შეხვედრიდან 6 მოგო, 3 კი ფრედ დაასრულა. ქართველმა გოგომ 7.5 ქულა დააგროვა და 0.5-ით ჩამოიტოვა რუსი ეკატერინა დიაკონოვა და სლოვენიელი ლაურა უნკუ.

ამავე პერიოდში ინდოეთის ქალაქ ბატუშევარში ჩატარდა მსოფლიოს ახალგაზრდული ჩემპიონატი 20-წლამდელ მოჭადრაკეთა შორის, რომელშიც საქართველოდან ბიჭებში ორაქლა ბერძებ გამოიდიოდა, გოგონებში – მარიამ ჭობაძე. სამწუხაოოდ, ორივემ ნარუმატებლად იასპარება და უმედლოდ დარჩენ. ბერძებ, 7 ქულით, 29-ე ადგილზე გავიდა, ჭოლაძებ კი 5.5 ქულა დაგროვა და 43-ე აღმოჩნდა.

თსუ-გ ევროპაშიც გვასახელება

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჯუზტალის გუნდმა წარმატებით დაძლია უეფა-ს თასის პირველი საკალიფიკაციო რაუნდი და ფინალურ ეტაპზე თამაშის უფლება მოიპოვა. შესარჩევი ტურნირს, აგვისტოს ბოლოს, ფინეთში, გაიმართა. კენჭისყრით თსუ F ჯგუფში მოხვდა, სადაც მათთან ერთად განთავსდნენ: შოტლანდიის „ვოტსელი“, მაღლის „ვალეტა“ და ადგილობრივი „სიევა ფუტზალი“. ჩვენების მდგომარეობას უთუოდ ართულებდა ის გარემოება, რომ მასპნეძლებიც მათთან ერთად მოხვდნენ, თუმცა, ამას საბოლოო წარმატებაში ხელი არ შეუშლია და მთელი ტურნირი დიდი აღმავლობით ჩაატარეს. პირველი მატჩი თსუ-მ „მამაცი გულებს“ გუნდთან გამართა, თუმცა შოტლანდიელებს სულაც არ აღმოაჩნდათ მამაცი გული – ჩვენებმა 12:4 გაანადგურეს სქოთები. მორიგ შეხვედრაში მალტელებს უფრო მოკრძალებული კრახი აკმარეს – „მხოლოდ“ 6:0, აი, ბოლო თამაშში კი, რომელსაც ჯგუფის გამარჯვებული და ფინალურ ეტაპზე გამსვლელი უნდა გამოევლინა,



ამით თსუ ჯგუფში პირველ ადგილზე გავიდა და ევროპის ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე თამაშის უფლება მოიპოვა, რომელიც, 11-16 ოქტომბერს, მაკედონიაში გაიმართება. იქ ჩვენების გარდა, მასპინძელი „შელეზნიჩარი“, აზერბაიჯანის „არაზნასიჩევანი“ და კოსოვოს „ფენიქსი“ იბრძოლებენ ელიტ-რაუნდში გასასვლელად.

ამ წარმატებას აღსანიშნავად თბილისში დაბრუნებულ სტუდენტ ფეხბურთელებს თსუ-მ საზეიმო შეხვედრა მოუწყო, რომელსაც რექტორის მოვალეობის შემსრულებელი დარეჯან თვალთვაძე უძღვებოდა. ღონისძიებას სტუდენტები, პროფესორები, რექტორატის და ადმინისტრაციის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ. თვალთვაძემ ფეხბურთელები სიგელებით დაჯილდოვა და მათ ფინალურ ეტაპზეც წარმატებით გამოსვლა უსრულდა.

შტანგას პატარების ლონივრალ ექსჩებიან



უფროსია ძალოსნების მსგავსად, რომელგბმაც რიო დე ჟანეიროს ოლიმპიადაზე თითო ექრი და ბრინჯაო მოიპოვეს, შტანგას ახალგაზრდა ქართველი ათლეტებიც წარმატებით ექაჩებიან. ნორჩა ძალოსნებმა ესტაცეტა წარმატებით გადაიბარეს და, ამ დღეებში, ჩინებულად გამოიდიან პოლონურ ნოვი ტომისლიში მიმდინარე ევროპის ჩემპიონატში, რომელიც 15 და 17-წლამდელთა შორის ტარდება. ორი დღის შემდეგ ჩვენს ნაკრებს უკვე 6 მედალი აქვს. მათ შორის – ორი ევროპული ორჭიდში, ანუ ევროპის ორი ვიცე-ჩემპიონი უკვე გვყავს.

მეორე შედეგი გამოდგა და ევროპის ვიცე-ჩემპიონიც გახდა. ზურაბ ანთაურის შეგირდთაგან მორიგ წარმატებას, ამავე ასაკში, ზურაბ მალავმაძემ მიღლინა 62 კილოგრამში, ვინც ასევე მედალი დაიმსახურა: პირველ მოძრაობაში ყველაზე მეტი აიტაცა და 110 კილოგრამით ოქრო მოიპოვა, ავრაში კი 125-ით მესამე იყო. ორჭიდში მასაც ვერცხლი ერგო 235 კილოგრამით.

ევროპის ჩემპიონატში წარმატებით ჩაეპა საქართველოს ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელის, ოლიმპიურ ჩემპიონ გიორგი ასანიძის ვაჟი კახი ასანიძე, რომელმაც თავისი ჯგუფი მოიგო 220 კილოგრამით. ევროპის ჩემპიონატი გრძელდება და, იმედია, ჩვენები კიდევ მოიპოვებენ მედლებს.

**ԵՌՅԱԿԱԾԵ –
ԹԵՐԹՅՈՒԹ
ԲՆԱՀԱՄԵՆԸ**

სეკტემბრის დადგომისთანავე პორტუგალიის დედაქალაქ ლისაბონში დაიწყო მსოფლიო ჩემპიონატი ჭაბუკებს შორის თანამედროვე ხუთჭიდის ქვესახეობა ლაზერულ რბენაში, სა-დაც სპორტსმენები ერთმანეთს სირბილსა და სროლში ეჯიბ-რებიან. პორტუგალიაში ჩენენგან ორი ხუთჭიდელი გამოდიოდა, თითო-თითო ნარმომადაგენელი ბიჭებასა და გოგონებში – გაგა ხიჯა კაძე და ქრისტინე ჭიტაძე. ამაოგან უფრო ნარმატებით ხიჯა კაძე გამოვიდა, ვინც 19-ნდამდელთა შორის, სადაც გამარჯვებისთვის სხვადასხვა ქეყნის 35 სპორტსმენი იპრიორის ჰილტონის აუთაშე უსამშობლად მისი მიმღებად გამოიწვია.

და, პირველობა არავის დაუთმი და ძალაში ჩემი გახდა. ჭიტაა ჭაბუკებში გამოვიდა გოგონების ტურნირში და მეშვიდეზე გავიდა, რაც ურიგო შედევე არაა. თუმცა მას მედლის მოპოვების გაცილებით რეალური შანსი მოგვიანებით მიეცა, როცა ხიჯაკაძესთან ერთად შერეულ წყვილებში გამოვიდა. ჩვენი დუეტი ახლოს იყო ბრინჯაოს მედალთან, თუმცა საპოლოო წარმატებამდე ცოტა დააკლდათ და მეოთხეზე დარჩნენ.



იმედია, ეს ახალგაზრდები ქართულ თანამედროვე ხუთჭიდას ძეველ დიდებას დაუბრუნებენ, თორემ სპორტის ეს კომპლექსური და რანგული სახეობა ლამის გაქრეს ქართული სპორტის რუკიდან.

გაცერავენ ნუალბართელები ევროპულ კუზს?

ქართული წყალბურთი სულ უფრო და უფრო იკრებს ძალას. ამის დასტურად ისიც გამოდგება, რომ უფროსთა კვალ-დაკვალ, ევროპის ჩემპიონატის ფინალური ეტაპის საგზური 19-წლამდელთა გრუნდმაც მოიპიოგა.

ეს ტურნირი ამ დღეებში მიმდინარეობს ჰოლანდიის ქალაქ ალფენ აან დენ რიინიში. ჩვენებთან ერთად, ჯგუფში ხორვატია, აზერბაიჯანი და რუსეთი მოხვდნენ. ქართველებმა სასტარტო შეხვედრა ხორვატიასთან ჩაატარეს და 6:13 წააგეს. ამ წყვილში ფავორიტი ხორვატია იყო, რომელიც ჯგუფში გამარჯვებს უმთავრესა კანდიდატიცა და ასეთი შედეგი მოულოდნელი არაა. ჩვენებმა რეაბილიტაცია მეორე შეხვედრაში აზერბაიჯანთან შეძლეს, ვისაც დიდი ანგარიშით, 26:3 მოუგეს. საქართველოს ნაკრებმა დამაჯერებლად იმარჯვა ოთხივე პერიოდში: 5:0, 5:1, 6:1, 10:1. გამარჯვებულთა შორის ყველაზე შედეგანი ნიკა შუშიაშვილი იყო, ვინც 6 გოლი გაუტანა მეტოქეს. მას თითო გოლით ჩამორჩნენ ანდრია ბითაძე და გორგი მაგრაქველიძე, 4 გაიტანა რევაზ იმნაიშვილმა, 3 – ვაჟა ფურცელაძემ, სანდრო ადემშვილი, გიორგი მესხი და გიორგი წულუკიანი კი გამარჯვების საქმეს თითო გოლით შეენიშნენ.

ახლა ჩვენებს გასამართი დარჩათ ჯგუფის ბილო შეხვედრა რუსეთთან. დებულებით, ჯგუფის გამარჯვებულები მეოთხედი ფინალში აეტმობა ურად გადაინ, დანარჩენები კი პლეი იფში დაწყვილდებან. ჩვენი ჯგუფის მეტოქე D ჯგუფის ნარმომად გენელი იქნებან, სადაც საბერძნეთი, უნგრეთი, ჩერნოვროია და მალტა მოხვდნენ. იმათგანაც პლეი იფში მაღლატა უზე გვერდი და მას შემდეგ დასრულდება ეს ტურნირი.





ნეატონის თავისუფალი სკოლა

სამართლებრივ კოდექსის

გამარჯვებული გარემოსღამვები მოსწავლები

გერმანიის დედაქალაქ ბერლინში 4-5 აპრილს გამართულ გარემოსდაცვის მეორე ახალგაზრდულ კონფერენციაზე, „Umwelt macht Schule“ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ახალსოფლის საჯარო სკოლამ გაიმარჯვეს. კონფერენცია გოვეუს ინსტიტუტის მიერ იყო ორგანიზებული. ახალსოფლის საჯარო სკოლამ გამარჯვება ყოფილი საბჭოთა კავშირისა და აღმოსავლეთ ევროპის სახელმწიფოთა 16 საჯარო სკოლას შორის მოიპოვა, აღნიშნული 16 სკოლა კი 221 სკოლას შორის იქნა შერჩეული.

ახალისოფულის საჯარო სკოლის გუნდის წარმოადგენდნენ: ჯავუის სელმძღვანელი, გერმანული ენის პედაგოგი ციცინიზ ქიბალია, სამოქალაქო განათლების პედაგოგი ქეთვანან კოტია, მოსნავლები: მარიამ ჯოვალი, მარიამ შეროზია და თამათა ჯოვალი.

და სწავლების გაუმჯობესებას.
კონფერენცია მიმდინარეობდა ორ ეტაპად: პირველი ეტაპი პროექტზე შექმნილი პლაკატების პრეზენტაციის მოიცავდა. პლაკატზე პროექტის მთლიანი შინაარსი უნდა ასახულიყო და ვიზუალურად მიმზიდველი უნდა ყოფილიყო, ყველა შეკითხვაზე ამომქურავი პასუხი უნდა გაგვეცა. ჩვენ მიერ წარმოიდგენილი პლაკატით თთექმის ყველა მონაწილე დაინტერესდა და შესაბამსად უამრავი კითხვაც დაგვისვეს. მეორე ეტაპი კი პროექტების პრეზენტაციას დაეთმო. ორივე ეტაპზე გამარჯვებული გუნდი უნდა გამოვლინოს. აღმოჩნდა, რომ პირველი ეტაპის გამარჯვება ერთხმად მიანიჭეს ახალი ფლის საჯარო კსოლას. კონფერენცია მინანილებ მოსწავლეებს ჩაუტარდა, ასევე, მასში კლასები სხვადასხვა თომებზე, სადაც აქტიური მონიტორინგი მიიღეს ჩვენმა მოსწავლეებმა და სთაგებელებები ასევე კონფერენციაზე მონაწილეობაში აღმართდა.

მასწავლებლებსა და მოსწავლეებს გუზიარეს.
ახალსოფლის საჯარო სკოლის მიერ წარდგენილი იყო პროექტი, რომელიც მიზნად ისახავს სკოლის მმღებარედ გამდინარე წყაროს წყლის ეფუძნულ გამოყენებას. სოფელში გავრცელებული იყო მოსაზრება, რომ წყალი სამკურნალო თვისებებისაა, თუმცა, ჩატარებულმა ლაბორატორიულმა კვლევებმა უჩვენა, რომ იგი წარიღლებრივად არტაზიული წყალია.



ექტის განხორციელების შესაძლებლობები. ჩვენი სკოლის პროექტად შერჩეულ იქნა წყაროს წყლის გამოკვლევა. დახმარება გაგვინიერებული გორეთს ინსტიტუტმა და ვენის სოფლის მეურნეობისა და ჰედაგოგიების ინსტიტუტის სტუდენტმა პერნიდ ჰოსტიციის. პროექტს ხელმძღვანელობდნენ: გერმანული ენის მასნავლებელი ციცინი ქობალია, პიოლოგიის მასნავლებელი შორენა კვარაცხელია და სამოქალაქო განათლების მასნავლებელი ქეთევან კიტია. დასკვნით ეტაპზე პროექტი წარმატებული აღმოჩნდა. სკოლაში გერმანული ენის უკვე სწავლების მიზნით ტარდება ინტეგრირებული გაკვეთილები სხვადასხვა საგნებთან, რაც ხელს უწოდს მოსწავლეთა მოტივაციის ამაღლებას. ერთ-ერთი ასეთი წარმატებული გაკვეთილი იყო „მუსიკა გერმანული ენის გაკვეთილზე“, რომელიც როგორც პროექტ გაკვეთილი, ორ ნაწილად ჩატარდა 2016 წლის მაის-ივნისის თვეში: პირველი ნაწილი – მეზუთე-მეექესე კლასებმ, სადაც მოსწავლებმა სიმღერით შეისწავლეს პროგრამით გათვალისწინებული თემები – მისალმება, ალფავიტი, დათვლა, წელიწადის დროები, კვრისის დღე-ები, ფერები და სხვ. ასევე სიმღერით შეასრულეს ზღაპარი „ბრე-მენელი მუსიკისები“. მერვე-მეათე კლასებში ჩატარებული გაკვეთილი კი მოიცავდა ვენის კლასიკოსებსა და ზაქარია ფალიაშვილის შემოქმედებას. მოსწავლებმა მოიცის მასალები მოცურატის, ჰავდნის, ბეთონევნის ცხოვრებადან, თარგმნების ქართულად, მოისმინებს „მოვარის სახანა“ „ხარის მენუტი“, „გამოსამზიდობებელი სიმფონია“, შეასრულეს გერმანული სიმღერები, მოამზადეს კედლის გაზიერები ფალიაშვილის, მოცარტის, ბერთოვენისა და ჰაიდნის ცხოვრებასა და შემოქმედებაზე, ასევე შექმნეს ვიდეო კოლაჟი. შეადგინეს მინი-ლექსიკონი, გაიმდიდრეს ლექსიკური მარაგი. ყოველივე ამას ხელი მეუწყო მოსწავლეთა თა მშობლობის თანამდებობის არმანული ენით.

ମାର୍ଗ ପାତାଳ
ଶୁଗଦିକିଲେ ମର୍ବନ୍ଦିପାଲିତିରେ



მთავარი რედაქტორი:
ნიკოლა წიგნიანი

მისამართი: 0102 თბილისი, ტერელავაშვილის გ. №3
ტელ.: 032 295 80 23, 599 880073
avdilashvili@atkh-georgia.com

ISSN 2233-386X



9 772233 386008 ✓